

Jyväskylän maalaiskunta

Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro

Valtuuston kokous 18.02.2008

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut

Ensiksi: Maalaiskunnan kokoomuksen valtuustoryhmä hyväksyy kunnanhallituksen esityksen ja on valmis lakkauttamaan Jyväskylän maalaiskunnan ja perustamaan uuden kunnan, jonka nimeksi tulee Jyväskylä.

Toiseksi: Ryhmämme kanta perustuu seuraaviin näkökulmiin: Jyväskylän seudun kehityksen turvaamiseen ja sitä kautta kuntalaisten etuun sekä hyvän johtamisen edellytysten luomiseen.

Nykytilanne

Päätettäessä uuden kunnan perustamisesta on paikallaan katsoa ensin lähimenneisyyttä ja sitten arvioida nykytilannetta sekä tulevaisuuden signaaleja. Kysymys kuuluu, onko perusteita lakkauttaa nykyinen kunta ja löytyykö pitäviä syitä uuden kunnan perustamiselle? Kuntajakoselvittäjä Jarmo Asikainen tiivisti asian kysymykseen: yksin vai yhdessä?

Katsoessamme taaksepäin ja arvioidessamme saavutettuja tuloksia, voimme todeta, että kunnan talous ja palvelutarjonta ovat kohtuullisella tasolla, mutta kovan hinnan siitä ovat maksaneet kuntalaiset ja kunnan työntekijät. Valitettavasti kunnan päiväkotien, koulujen ja terveydenhoidon toimitilat ovat osin erittäin vaarallisessa kunnossa. Tiloissa työskentelevät henkilökunta, asiakkaat ja opiskelijat ovat kärsineet huonosta sisäilmasta, väistötiloista ym. ongelmista vuosien ajan. Tähän edellä esitettyyn ongelmaan ja sen ratkaisun rahoittamiseen, palvelujen turvaamiseen sekä seudun kehittämiseen kulminoituu tarve hakea leveämmät hartiat turvaamaan Jyväskylän seudun kasvu ja menestyminen jatkossa.

Palvelurakennetyöryhmän raportin ja saatavissa olevan muun informaation valossa kuntamme mahdollisuudet investoida uusiin rakennuksiin ja korjausrakentamiseen sekä säilyttää kuntamme terveen talouden tunnusmerkit täyttävänä kuntana on vaikeata, ellei jopa mahdotonta. Tämä siis tarkoittaa suomeksi sitä, että kuntalaisten näkökulmasta katsottuna itsenäisenä jatkaminen on riski; se merkitsee investoinneista osittain luopumista ja palvelujen osittaista alasajoa, tai toisena yhtä huonona vaihtoehtona sitä, että suurin osa investoinneista rahoitetaan velalla ja veronkorotuksilla.

Mikä on kuntalaisten etu?

Päätäessämme asiasta kuntalaisten etu on ensisijaisena perusteena kannallemme. Kuntalaisethan odottavat kunnalta kykyä järjestää heidän tarvitsemansa palvelut. He eivät odota, että tietyt henkilöt ovat tekemässä päätöksiä, vaan mittaavat organisaation onnistumista palvelujen saatavuudella ja laadulla. Tarvitsemme kohtuuhintaisia ja saatavilla olevia palveluja aina kulloisenkin elämäntilanteemme mukaan.

Palvelujen järjestäminen kiteytyy lyhyesti sanottuna kahteen asiaan, seiiniin ja ihmisiin. Kuntamme ongelmat ovat näennäisesti seinissä, mutta tosiasiasa ihmisissä. Kun laitamme käden sydämelle, me luottamushenkilöt, sekä te edessä ja takana istuvat virkahenkilöt, tunnustamme rehellisesti, että me emme ole onnistuneet seinien kuntoon saattamisessa. Valitettavaa todeta näin, mutta jos katsomme aikaansaamiamme tuloksia, niin näin se vain on. Itse asiassa on erikoista, kuinka vähän asiasta keskustellaan ja tahdotaan muutosta. Nyt kuitenkin keskustelemme muutoksesta ja sen tuomista mahdollisuuksista.

Olemme tekemässä rohkeaa päätöstä kuntalaisten puolesta. Kannamme päättäjinä sitä vastuuta, joka meille on annettu.

Miksi ei aikalisää ja lisää porkkanarahaa?

Edellinen eduskunta hyväksyi laajalla poliittisella yksituumaisuudella jo keväällä 2005 PARAS-hankkeen käynnistämisen kuntakentässä. Kun asia otettiin valtioneuvoston työohjelmaan hallitusohjelman ulkopuolelta, niin kenellekään vakavissaan mukanaolevalle päättäjälle ei ole epäselvää asian tarpeellisuudesta, mikäli on halunnut tutustua hankkeen perusteluihin. Hankkeen käynnistymisen jälkeen jostain syystä tuntui, että maalaiskunta pyrki kaikin keinoin torjumaan valtion määräämän valmisteluvelvoitteen ulottamista kuntaamme. Viimeistä kuntastrategiaa laadittaessa olisi varmaan kannattanut pohtia kunnan tulevaisuuden kannalta erilaisia vaihtoehtoja, myös yhdistämisvaihtoehtoa kuten valtuustoseminaarissamme esitimme.

Tiedämme, että osa valtuutetuista ja kuntalaisista on sitä mieltä, että liitosasiassa tulee ottaa aikalisä. Tämä ajatteluhan perustuu tunnetusti siihen, että koskaan ei ole oikea aika. Aina löytyy jokin syy, minkä perusteella ei tahdota tunnustaa tosiasioita tai tehdä päätöstä jostain vaikeasta asiasta. Kun rehellisiä ollaan, niin maalaiskunnalla olisi ollut mahdollisuus Paras-hankkeeseen liittyen käynnistää kuntajaotuksen ja palvelurakenteen uudistushanke heti kun valtio antoi Paras-hankkeen puitelain. Joten turha nyt on vaatia aikalisää, jos asian kanssa on tarkoituksella viivytelty. Tällä kertaa keppihevoseksi on keksitty porkkanarahat. Niitä saadaan maalaiskuntaan kuulemma liian vähän.

Valtio on osoittanut erillisrahoitusta kuntaliitoksia vauhdittaakseen. Ns. porkkanarahojen kohdentamisella on valtio halunnut kannustaa kuntia monikuntaliitoksiin ja erityinen painotus on osoitettu pienten kuntien liitoksille. Tälle menettelylle on olemassa selvä logiikka. Useamman kunnan liitoksilla taataan suurempi väestömäärä palvelujen järjestämisalueeksi ja niiden rahoittajaksi. Suurten kuntien liitoksissa, kuten Jyväskylän tapauksessa, todelliset porkkanarahat syntyvät uuden kunnan hallinnon ja palvelujen järkevällä järjestämisellä sekä seudun vetovoiman lisääntymisellä ja vieläpä moninkertaisesti. Kuntarajojen poistamien luo todelliset mahdollisuudet säästää tarpeettomissa investoinneissa ja suunnata maankäyttöä yhdyskuntarakenteen kannalta taloudellisesti sekä toiminnallisesti järkevästi. Tästä johtuen uuden kunnan saamat porkkanarahat ovat merkittävästi pienemmät kuin pienien kuntien yhdistyessä. Tämä on ollut lainlaatijan tahto.

Kokoomuksen ryhmä siis näkee, että todelliset porkkanat ovat tämän esityksen hyväksymisessä, eivät joissakin mahdollisesti tulevaisuudessa parissa miljoonassa.

Uuden kunnan tuomat mahdollisuudet

Valtuustomme kesäkuun 18. päivänä viime vuonna tekemän päätöksen mukaan ”erityisselvityksen tavoitteena on selvittää mahdollisuudet saavuttaa uuden kunnan perustamisella kunta, joka on kilpailukykyinen, edistää asukkaiden hyvinvointia, synnyttää pysyviä työpaikkoja ja yritystoimintaa sekä turvaa peruspalvelut kuntalaisille.” Kysymys tietysti kuuluu, onko selvitys vastannut asetettuun haasteeseen?

Uusi kunta on tietysti vasta mahdollisuus, esimerkiksi työpaikkojen luomisessa, joka on ylivoimaisesti tärkein asia uuden kunnan tulevaisuudessa. Itse asiassa kaikki liitosselvityksen tavoitteet ovat voimakkaasti kiinni yritys- ja työpaikka-asiassa. Uuden kunnan mahdollisuudet tuottaa palveluja kuntalaisilleen ja edistää asukkaiden hyvinvointia paranevat työllisyystilanteen mukaan, koska uudet työpaikat toisaalta alentavat työttömyydestä aiheutuvia kustannuksia ja toisaalta uudet veronmaksajat lisäävät kunnan tuloja. Kannattaessamme uuden kunnan perustamista uskomme sen tuovan nykyistä paremman mahdollisuuden synnyttää uutta yritystoimintaa Jyväskylän seudulle ja siten edesauttaa työpaikkakehitystä. Nämä tekijät auttavat saavuttamaan muut valtuustomme 18.06.2007 lausumat tavoitteet.

Kokoomuksen ryhmä ei edes kuvittele, että uuden kunnan perustaminen olisi sellainen taikaratkaisu, jonka avulla kaikki tavoitteet saavutetaan. Se on vasta mahdollisuus, jonka eteen on tehtävä lujasti töitä. Se vaatii myös täydellisen sitoutumisen lisäksi hyvää johtamista, joskus jopa kovia päätöksiä, niin virkamiehiltä kuin luottamushenkilöiltäkin. Palvelujen tuottaminen ja säilyttäminen on haastavaa varmasti molemmissa vaihtoehdoissa.

Talouden pitäminen terveenä on perusvaatimus tulevalle kunnalle. Sen tulee kuitenkin tapahtua siten, että kuntalaisten etu eli palvelujen kohtuuhintainen saatavuus ei saa vaarantua.

Henkilöstön asema on aina muutostilanteessa tärkeä. Laki ja liitossopimus takaavat tässä tilanteessa henkilöstölle viiden vuoden suojan. Isommassa organisaatiossa tarjoutuu osaaville ihmisille uusia hienoja työmahdollisuuksia ja tilaisuuksia itsensä kehittämiseen. Meidän täytyy muistaa myös kiihtyvä eläköityminen ja palvelutarpeiden kasvu etenkin vanhus- ja terveyspalveluissa. Tulevaisuuden ongelmia näyttävät olevan rekrytointi ja palkkoihin liittyvä kilpailu. Maalaiskunnan henkilöstö hyötyy palkkojen harmonisoinnista niin, että muutaman seuraavan vuoden aikana palkat nousevat enemmän kuin muilla.

Uusi toimiva organisaatio rakennetaan yhteisvoimin; tarkasti ja taloudellisesti, arvioimalla ja varmistamalla, että kaikki hyvät ja toimivat käytännöt jatkuvat. Arviointi ja jatkumo tapahtuu johtotehtävien täyttämisen uuden luomisen hengessä. Uuden kunnan organisaatiota muodostettaessa tulee hyödyntää tasapuolisesti kummankin kunnan palveluksessa oleva, osaavin ja kokenein henkilöstö. Hyvällä johtamisella taataan paras lopputulos.

Ryhmämme katsoo myös, että tavoitteena oleva matala ja mahdollisimman kevyt organisaatio on välttämätön turvattaessa toisaalta taloutta ja toisaalta varmistettaessa riittävät kädet palvelujen tuotantoon. Meidän luottamushenkilöiden tulee myös näyttää asiassa mallia. Siinä mielessä tulevan valtuuston suuruus 75 valtuutettua ei ole kokoomuksen ryhmän tavoittelema, mutta senkin kanssa tulemme kompromissina toimeen yhden valtuustokauden.

Palvelujen tuottamisessa uuden kunnan tulee hyödyntää kaikki mahdolliset tehokasta ja laadukasta palvelua tuottavat mallit, ostopalveluja unohtamatta.

Yhteenveto

Kokoomuksen valtuustoryhmä on samaa mieltä Selvitysmies Jarmo Asikaisen kanssa siitä, että Jyväskylien on parempi jatkaa yhdessä kuin yksin. Uskomme, että Jyväskylän seudun ja kuntalaisten etu toteutuu parhaiten perustamalla uusi kunta järjestämään palvelut kaikille uusille jyväskyläläisille. Toivomme myös Korpilahden kunnanvaltuuston hyväksyvän osaltaan Jyväskylien tekemän päätöksen.

Emme kuvittele asian hoituvan yhdellä tai kahdella nuijankopautuksella vaan lujalla yhteistyöllä, jossa tarvitaan päätöksenteon jälkeen niin puolesta kuin vastaankin äänestäneitä. Uusi kunta on mahdollisuus saavuttaa jotain ratkaisevaa ja kaikkia kuntalaisia hyödyttävää tekemällä lujasti työtä yhteisen hyvän eteen, ei vain olemalla tai toivomalla parasta.

Toistan vielä puheeni alussa julkituomani ryhmäni kannan, että

Kokoomuksen valtuustoryhmä yksimielisesti hyväksyy kunnanhallituksen ehdotuksen. Uudella kunnalla on Kokoomuksen yksimielinen tuki kaikissa kolmessa kunnassa, joita tämä yhdistyminen koskee. Kutsumme kaikki valtuustoryhmät ja virkamiehet sekä kuntalaiset päätöksen jälkeen mukaan uuden kunnan rakentamistyöhön. Uskomme, että tämä ratkaisu tuo seudulle Uutta Toivoa. Kiitos.